

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12C/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818203060
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3818203060.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou v právnej veci žalobcov v 1. rade C. N., nar. XX.X.XXXX, bytom G. X. Y. č. XXX, v 2. rade Z. N., nar. X.X.XXXX, bytom G. X. Y. č. XXX, v 3. rade U. N., nar. X.X.XXXX, bytom G. X. Y. č. XXX, žalobkyne v 1. a v 3. rade zastúpené žalobcom v 2. rade proti žalovanému Halpon corporation s.r.o. so sídlom v Českej republike, Praha 6, Řepy, Makovského 1177/1, IČO: 053 65 741, zast. Advokátskou kanceláriou L.I.B. legal s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 47 237 546, o určení, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietla.

II. Žalovaný má nárok voči žalobcom v 1. 2. a v 3.rade na náhradu trov konania vo výške 100 %, ktoré sú povinní žalobcovia v 1. 2. a v 3.rade zaplatiť žalovanému spoločne a nerozdielne s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v 1., v 2. a v 3. rade sa podanou žalobou domáhali určenia, že nehnuteľnosti zapísané v KN, na LV č. XX, k.ú. G. X. Y. ako parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 398 m², parc. č. XXX/XX - záhrada o výmere 333 m² a rodinný dom č. súpisné XXX nachádzajúci sa na parc. č. XXX/X, nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného z dôvodu, že záložné právo považovali za premlčané a za premlčanú označili aj peňažnú pohľadávku zabezpečenú záložným právom. Trovy konania neuplatnili.

2. Žalovaný žalobu žalobcov nepovažoval za dôvodnú a navrhol ju zamietnuť. Poukázal na to, že žalobcovia na určení, že predmetné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom nemajú naliehavý právny záujem, a to ani v prípade, ak by bolo záložné právo aj premlčané, pretože premlčaním právo nezaniká, ale stáva sa naturálnym právom, čo znamená že aj v prípade premlčania záložného práva, toto naďalej existuje a zaťažuje nehnuteľnosti, avšak v prípade výkonu takéhoto záložného práva, má dlžník, ktorý vznesie námietku premlčania, možnosť brániť sa prostredníctvom žaloby na plnenie. Správnym procesným prostriedkom obrany je podľa žalovaného žaloba na plnenie, nakoľko záložné právo aj v prípade premlčania naďalej existuje, a nie žaloba o určení, že toto právo nezaťažuje predmetné nehnuteľnosti. K vznesenej námietke premlčania záložného práva žalovaný uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 12C/10/2015 súd rozsudkom zo dňa 20.7.2016, právoplatným dňa 22.6.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.5.2017, č.k. 5Co/364/2016-94 zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia neplatnosti Zmluvy o úvere č. 41/14 a Zmluvy o záložnom práve č. 41/14. Otázka platnosti úverovej zmluvy a záložnej zmluvy, ktoré boli podkladom pre výkon predmetného záložného práva bola v súčasnej dobe právoplatne rozhodnutá, keď žaloba na určení ich neplatnosti zo strany žalobcov, bola v celom rozsahu zamietnutá. Súčasne

dal pozornosti skutočnosť, že v súvislosti s vecou sp. zn. 12C/10/2015 súd uznesením zo dňa 29.1.2015, právoplatným dňa 11.6.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/344/2015-33 zo dňa 27.05.2015 nariadil právnemu predchodcovi žalovaného, aby sa zdržal výkonu záložného práva zo Zmluvy o záložnom práve č. 41/14, a to až do právoplatného skončenia veci 12C/10/2015. Vec 12C/10/2015 bola právoplatne skončená ku dňu 22.6.2017, z čoho vyplýva, že žalovaný, resp. jeho právny predchodca mali súdnym rozhodnutím uloženú povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva minimálne od 11.6.2015 do 22.6.2017. V danom časovom období na základe súdneho rozhodnutia nemohlo dôjsť k výkonu záložného práva, a teda v tomto období podľa žalovaného premlčacia doba pre výkon záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva č. 41/14 neplynula, nakoľko v opačnom prípade by súdnym rozhodnutím došlo k neprimeranému skráteniu časového obdobia, v ktorom žalovaný ako záložný veriteľ mohol realizovať v súlade so zákonom záložné právo, resp. jeho výkon.

3. Žalovaný bol súčasne toho názoru, že žalobcami vznesená námietka premlčania je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že konanie o neplatnosť úverovej a záložnej zmluvy iniciovali žalobcovia, pričom v tomto konaní bola žalovanému, resp. jeho právemu predchodcovi uložená predbežným opatrením na návrh žalobcov povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva až do právoplatného skončenia konania. Žalobcovia pritom nevrátili žalovanému ani samotnú istinu, ktorú im poskytol podľa úverovej zmluvy. Až do skončenia konania o neplatnosť úverovej a záložnej zmluvy žalovaný nevedel, s akým výsledkom sa konanie skončí, keďže žalobcovia napádali jednak úverovú zmluvu, ako aj zmluvu o zriadení záložného práva, preto svoje právo na výkon záložného práva neuplatňoval, resp. ani nemohol vzhľadom na nariadené predbežné opatrenie. Žalovaný práve v dôsledku konania žalobcov nemohol pristúpiť k výkonu záložného práva a pokiaľ by záložné právo bolo podľa súdu premlčané, potom toto premlčanie bolo spôsobené žalobcami. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa názoru žalovaného bolo potrebné ako interpretačné pravidlo pri posudzovaní uplatneného práva žalobcov vzniesť námietku premlčania postupovať podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nepovažovať túto námietku za dôvodnú pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 6Co/577/2013. Voči žalobcom uplatnil nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

4. Žalobkyne v 1. a v 3. rade sa na pojednávanie neustanovili. Predvolanie na pojednávanie v mieste bydliska v odbernej lehote neprevzali. Ich neprítomnosť ospravedlnil žalobca v 2. rade, ktorý pojednávanie z dôvodu ich neprítomnosti nežiadal odročiť. Žalovaný sa na pojednávanie neustanovil. Osobne prítomný bol jeho právny zástupca, ktorý pojednávanie z dôvodu neprítomnosti žalovaného nežiadal odročiť. Súd v súlade s ust. § 180 CSP vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti žalobkýň v 1. a v 3. rade žalovaného, s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu v 2. rade, oboznámením obsahu spisov Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12C/10/2015, 6Csp/103/2017, dokladov z prílohovej obálky, zmluvy o záložnom práve č. 41/14 zo dňa 3.4.2014, rozsudku NS SR sp. zn. 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.4.2015, LV č. XX, k.ú. G. X. Y., písomného vyjadrenia žalovaného vo veci zo dňa 13.6.2019 a uznesenia Krajského súdu Trenčín zo dňa 25.6.2014 vo veci sp. zn. 6Co/577/2013, žiadosti žalobcov adresovanej Generálnej prokuratúre SR zo dňa 4.3.2020, návrhu na podanie dovolania generálneho prokurátora zo dňa 28.1.2020, stanoviska Generálnej prokuratúry SR zo dňa 12.2.2020, ostatných listinných dôkazov v spise založených a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa 3.4.2014 bola medzi spoločnosťou Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch a žalobcami uzavretá zmluva o úvere č. 41/14, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobcom úver v sume 7.000,- eur, ktorý sa zaviazali splácať v mesačných splátkach podľa splátkového kalendára od 3.4.2014 do 28.9.2014 po 210,- eur mesačne a dňa 3.10.2014 istinu vo výške 7.000,- eur, dátum prvej splátky bol dohodnutý do 3.4.2014, ostatné mesačné splátky boli splatné k 28. dňu v mesiaci. Dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 49,29% a celková cena úveru sumu 8.260,- eur. V zmluve sa veriteľ zaviazal, že na požiadanie žalobcov ako zákazníkov a po splnení podmienok stanovených veriteľom poskytne žalobcom peňažné prostriedky do určitej výšky. Žalobcovia sa zaviazali takto poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť úroky a splniť ostatné povinnosti podľa zmluvy o úvere.

7. Dňa 3.4.2014 bola medzi spoločnosťou Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch ako záložným veriteľom a žalobcami ako záložcami uzavretá zmluva o záložnom práve č. 41/14, predmetom ktorej bola dohoda zmluvných strán o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným v KN, na LV č. XX, k.ú. G. X. Y. ako parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 398 m², parc. č. XXX/XX - záhrada o výmere 333 m² a rodinný dom č. súpisné XXX nachádzajúci sa na parc. č. XXX/X za účelom zabezpečenia pohľadávky záložného veriteľa z úverovej zmluvy č. 41/14 zo dňa 3.4.2014, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý úver v sume 7.000,- eur predstavujúci s navýšením sumu 8.260,- eur, splatný dňa 3.10.2014. Najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa zabezpečovali pohľadávky veriteľa predstavovala sumu 29.700,- eur. Okresný úrad v Prievidzi, katastrálny odbor povolil vklad záložného práva do katastra nehnuteľností v prospech veriteľa na základe zmluvy o zriadení záložného práva č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 pod č. vkladu V 1622/14 zo dňa 23.5.2014 .

8. Dňa 22.9.2014 bol medzi zmluvnými stranami uzatvorený Dodatok č. 1 k zmluve o úvere č. 41/14 zo dňa 3.4.2014, na základe ktorého spoločnosť Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch poskytla žalobcom navýšenie úveru o sumu 3.000,- eur a predĺžila dobu splatnosti úveru o 6 mesiacov, čím sa pohľadávka veriteľa voči žalobcom ako dlžníkom navýšila na sumu 13.175,- eur. Splatnosť úveru s príslušenstvom bola určená do 3.4.2015. Úverová zmluva č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 bola zmenená tak, že výška úveru predstavovala sumu 10.000,- eur, čerpanie úveru bolo od 3.4.2014, suma čerpaná bezhotovostným prevodom vkladom na účet v sume 10.000,- eur, doba splatnosti 12 mesiacov, RPMN 53,32% ročne, priemerná ročná percentuálna miera nákladov 11,12%, ročná úroková sadzba 36%, mesačná úroková sadzba 3%, výška úveru s navýšením 13.175,- eur, konečná splatnosť úveru 3.4.2015, celkové náklady 3.315,- eur, poplatok za poskytnutie úveru 140,- eur, zabezpečenie úveru zriadením záložného práva na hodnotu 29.700,- eur, notárske poplatky za overenie jedného podpisu 2,50 eur.

9. Veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 9.1.2015 s tým, že do 14. 1.2015 boli žalobcovia povinní zaplatiť zostatok úveru v sume 2.955,- eur a v prípade, že v stanovenej lehote nesplatenú časť úveru spolu s príslušenstvom nezaplatia, veriteľ bol oprávnený pristúpiť k uplatneniu svojich práv zo zmluvy o úvere a uspokojiť svoju pohľadávku výkonom zabezpečovacieho prevodu práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka, výkonom záložného práva podľa § 151a Občianskeho zákonníka a k výkonu iných práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, čo súd konštatoval v bode 9. odôvodnenia rozsudku vo veci sp. zn. 12C/10/2015.

10. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.10.2017 postupca, spoločnosť Tatra credit, a.s. so sídlom v Piešťanoch pohľadávku voči žalobcom v 1. až 3. rade postúpil postupníkovi, žalovanému vrátane jej príslušenstva a všetkých práv s ňou spojených, vrátane záložného práva špecifikovaného v článku I., v bode 2. zmluvy o postúpení pohľadávky.

11. Dňa 20.6.2018 žalovaný oznámil žalobcom začatie výkonu záložného práva podľa § 151 I Občianskeho zákonníka na základe úverovej zmluvy č. 41/14 a zmluvy o záložnom práve č. 41/14, obidve zo dňa 3.4.2014 formou dobrovoľnej dražby.

12. Uznesením č.k.12C/17/2018-37 zo dňa 13.8.2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27Co/53/2019-64 zo dňa 20.3.2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva na základe zmluvy o záložnom práve č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 k nehnuteľnostiam zapísaným v KN, na LV č. XX, k.ú. G. X. Ves ako parc. č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 398 m², par. č. XXX/XX, záhrady o výmere č. 333 m², rodinný dom č. súp. XXX postavený na parc. č. XXX/X a to až do právoplatného skončenia tohto konania.

13. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12C/10/2015 súd zistil, že žalobcovia v 1. až v 3. rade sa podanou žalobou domáhali voči spoločnosti Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch určenia neplatnosti zmluvy o úvere č. 41/14 a zmluvy o záložnom práve č. 41/14 z dôvodu porušenia spotrebiteľského práva. Súčasne podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, aby nebolo možné žalovaným nijakým spôsobom nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými v KN, na LV č. XX, k.ú. G. X. Y. ako parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 398 m², parc. č. XXX/XX - záhrada o výmere 333 m² a rodinný dom č. súpisné XXX nachádzajúci sa na parc. č. XXX/X. Súd uznesením č.k. 12C/10/2015-18 zo dňa 29.1.2015 návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.6.2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/344/2015-33

zo dňa 27.5.2015. O žalobe žalobcov súd rozhodol rozsudkom č.k. 12C/10/2015-74 zo dňa 20.7.2016, právoplatným dňa 22.6.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 5Co/364/2016-94 zo dňa 15.5.2017 tak, že žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietol.

14. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 6Csp/103/2017 súd zistil, že žalobcovia v 1. až v 3. rade sa podanou žalobou domáhali voči spoločnosti Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch a spoločnosti Halpon corporation s.r.o. so sídlom v Českej republike určenia neplatnosti Dodatku k zmluve o úvere č. 41/14 zo dňa 22.9.2014, vyhlásenia spotrebiteľského úveru č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 za bezúročného a bezpoplatkového, vyhlásenia článku X a XI zmluvy o úvere č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 za neplatný a určenia neplatnosti článku XVI, bod 1, písm. b) Zmluvy o úvere č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 z dôvodu porušenia spotrebiteľského práva. V priebehu súdneho konania podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd uznesením č.k. 6C/103/2017-40 zo dňa 9.11.2017 návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a spoločnosti Halpon corporation s.r.o. nariadil zdržať sa výkonu záložného práva na základe zmluvy o záložnom práve č. 41/14 zo dňa 3.4.2014. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5Co/6/2018-76 zo dňa 7.2.2018 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 28.2.2018. Súd rozsudkom č.k. 6Csp/103/2017-102 zo dňa 9.11.2018 I. vyhlásil spotrebiteľský úver č. 41/2014 zo dňa 3.4.2014 za bezúročný a bezpoplatkový, II. v prevyšujúcej časti žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol a súčasne III. žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol v celom rozsahu. Krajský súd v Trenčíne rozhodujúci o odvolaní žalobcov voči rozsudku uznesením č.k. 5Co/8/2019-123 zo dňa 22.5.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II., III. a závislom výroku IV. a V. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 6Csp/103/2017-133 zo dňa 6.9.2019 vyhlásil spotrebiteľský úver č. 41/2014 zo dňa 3.4.2014 za bezúročný a bezpoplatkový aj vo vzťahu k žalovanému v 1. rade a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.1.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 19Co/160/2019 - 152 zo dňa 4.12.2019.

15. Žalobca v 2. rade vo svojej výpovedi uviedol, že aj v prípade, ak by sa začiatok plynutia premlčacej lehoty pre výkon záložného práva posudzoval od konečnej splatnosti úveru, ktorá bola dojednaná do 3.4.2015, považuje záložné právo za premlčané, pretože žalovaný oznámenie o začatí výkonu záložného práva žalobcom doručil až po uplynutí premlčacej doby. Potvrdzuje, že z poskytnutého úveru bez úrokov a poplatkov, ktorý predstavoval sumu 10.000,- eur, žalobcovia splatili sumu 1.740,- eur. Neuhradený zostatok úveru bez navýšenia predstavuje sumu 7.920,- eur. Potvrdzuje, že viac platieb na splatenie úveru do dnešného dňa nepoukázali, pretože tak je to spravodlivé. Udáva, že poskytnutý úver bol sčasti použitý na splatenie exekúcií žalobkyň v 1. a v 3. rade a sčasti bol použitý na pomoc ľuďom v núdzi, ktorých žalobca v 2. rade navštevoval po celom Slovensku a poskytoval im bezplatnú pomoc. Nevedel sa vyjadriť, či úver bol použitý aj na iné účely. Obranu žalovaného považoval za účelovú a tvrdil, že žalovaný mohol tiež kedykoľvek podať žalobu o plnenie proti žalobcom, čím by došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby.

16. Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

17. Podľa § 151b veta prvá Občianskeho zákonníka, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom.

18. Podľa § 151j ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

19. Podľa § 100 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

20. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

21. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Zhodnotením skutkového stavu súd dospel k právnomu názoru, že žaloba žalobcov nie je dôvodná.

23. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 3.4.2014 bola medzi spoločnosťou Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch a žalobcami uzavretá zmluva o úvere č. 41/14, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobcom úver v sume 7.000,- eur, ktorý sa zaviazali splácať v mesačných splátkach podľa splátkového kalendára od 3.4.2014 do 28.9.2014 po 210,- eur mesačne a dňa 3.10.2014 istinu vo výške 7.000,- eur, dátum prvej splátky bol dohodnutý do 3.4.2014, ostatné mesačné splátky boli splatné k 28. dňu v mesiaci. Dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 49,29% a celková cena úveru sumu 8.260,- eur. V zmluve sa veriteľ zaviazal, že na požiadanie žalobcov ako zákazníkov a po splnení podmienok stanovených veriteľom poskytne žalobcom peňažné prostriedky do určitej výšky. Žalobcovia sa zaviazali takto poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť úroky a splniť ostatné povinnosti podľa zmluvy o úvere.

24. Dňa 3.4.2014 bola medzi spoločnosťou Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch ako záložným veriteľom a žalobcami ako záložcami uzavretá zmluva o záložnom práve č. 41/14, predmetom ktorej bola dohoda zmluvných strán o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným v KN, na LV č. XX, k.ú. G. X. Y. ako parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 398 m², parc. č. XXX/XX - záhrada o výmere 333 m² a rodinný dom č. súpisné XXX nachádzajúci sa na parc. č. XXX/X za účelom zabezpečenia pohľadávky záložného veriteľa z úverovej zmluvy č. 41/14 zo dňa 3.4.2014, na základe ktorej bol žalobcom poskytnutý úver v sume 7.000,- eur predstavujúci s navýšením sumu 8.260,- eur, splatný dňa 3.10.2014. Najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa zabezpečovali pohľadávky veriteľa predstavovala sumu 29.700,- eur. Okresný úrad v Prievidzi, katastrálny odbor povolil vklad záložného práva do katastra nehnuteľností v prospech veriteľa na základe zmluvy o zriadení záložného práva č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 pod č. vkladu V 1622/14 zo dňa 23.5.2014 .

25. Dňa 22.9.2014 bol medzi zmluvnými stranami uzatvorený Dodatok č. 1 k zmluve o úvere č. 41/14 zo dňa 3.4.2014, na základe ktorého spoločnosť Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch poskytla žalobcom navýšenie úveru o sumu 3.000,- eur a predĺžila dobu splatnosti úveru o 6 mesiacov, čím sa pohľadávka veriteľa voči žalobcom ako dlžníkom navýšila na sumu 13.175,- eur. Splatnosť úveru s príslušenstvom bola určená do 3.4.2015. Úverová zmluva č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 bola zmenená tak, že výška úveru predstavovala sumu 10.000,- eur, čerpanie úveru bolo od 3.4.2014, suma čerpaná bezhotovostným prevodom vkladom na účet v sume 10.000,- eur, doba splatnosti 12 mesiacov, RPMN 53,32% ročne, priemerná ročná percentuálna miera nákladov 11,12%, ročná úroková sadzba 36%, mesačná úroková sadzba 3%, výška úveru s navýšením 13.175,- eur, konečná splatnosť úveru 3.4.2015, celkové náklady 3.315,- eur, poplatok za poskytnutie úveru 140,- eur, zabezpečenie úveru zriadením záložného práva na hodnotu 29.700,- eur, notárske poplatky za overenie jedného podpisu 2,50 eur.

26. Veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 9.1.2015 s tým, že do 14. 1.2015 boli žalobcovia povinní zaplatiť zostatok úveru v sume 2.955,- eur a v prípade, že v stanovenej lehote nesplatenú časť úveru spolu s príslušenstvom nezaplatia, veriteľ bol oprávnený pristúpiť k uplatneniu svojich práv zo zmluvy o úvere a uspokojiť svoju pohľadávku výkonom zabezpečovacieho prevodu práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka, výkonom záložného práva podľa § 151a Občianskeho zákonníka a k výkonu iných práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, čo súd konštatoval v bode 9. odôvodnenia rozsudku vo veci sp. zn. 12C/10/2015.

27. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.10.2017 postupca, spoločnosť Tatra credit, a.s. so sídlom v Piešťanoch pohľadávku voči žalobcom v 1. až 3. rade postúpil postupníkovi, žalovanému vrátane jej príslušenstva a všetkých práv s ňou spojených, vrátane záložného práva špecifikovaného v článku I., v bode 2. zmluvy o postúpení pohľadávky.

28. Dňa 20.6.2018 žalovaný oznámil žalobcom začatie výkonu záložného práva podľa § 151 I Občianskeho zákonníka na základe úverovej zmluvy č. 41/14 a zmluvy o záložnom práve č. 41/14, obidve zo dňa 3.4.2014 formou dobrovoľnej dražby.

29. Z cit. ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že sa premlčuje aj záložné právo, a to nezávisle na pohľadávke, ktorá je ním zabezpečená. Záložné právo sa podľa § 101 premlčuje v okamihu, keď zabezpečená pohľadávka nebola riadne a včas splnená (§ 151a ods. 1), a to vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Nepremlčuje sa však skôr než zabezpečená pohľadávka. Z toho, ako aj z ustanovenia § 151f ods. 1, podľa ktorého sa možno zo zálohu uspokojiť aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná, a contrario vyplýva, že záložné právo sa môže premlčať neskôr. Podľa cit. ust. § 101 Občianskeho zákonníka všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním žaloby na súde. Preto nie je rozhodujúce, z akého dôvodu, t.j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený subjekt neurobil (napr. preto, že o svojom práve nevedel, že mu vo vykonaní práva bránila určitá prekážka a pod.). Deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním žaloby na súde nastáva vo väčšine prípadov zročnosťou (splatnosťou) dlhu, t.j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením. Zročnosť môže byť určená dohodou, právnym predpisom alebo rozhodnutím príslušného orgánu. V prejednávanej veci bolo zistené, že veriteľ žalobcov, spoločnosť Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch vyhlásila predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 9.1.2015 s tým, že do 14. 1.2015 boli žalobcovia povinní zaplatiť zostatok úveru v sume 2.955,- eur a v prípade, že v stanovenej lehote nesplatenú časť úveru spolu s príslušenstvom nezaplatia, veriteľ bol oprávnený pristúpiť k uplatneniu svojich práv zo zmluvy o úvere a uspokojiť svoju pohľadávku výkonom zabezpečovacieho prevodu práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka, výkonom záložného práva podľa § 151a Občianskeho zákonníka a k výkonu iných práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere. Z uvedeného je zrejmé, že deň nasledujúci po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, t.j. od 10.1.2015 mohol veriteľ pristúpiť k výkonu záložného práva podľa cit. ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na to, že jeho pohľadávka nebola riadne a včas splnená. Aj v prípade, že by dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bol medzi stranami sporný, úver poskytnutý žalobcom bol splatný v plnej výške dňa 3.4.2015, čo vyplýva z Dodatku č. 1 zo dňa 22.9.2014 k úverovej zmluve č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 a veriteľ mohol po prvýkrát pristúpiť k výkonu záložného práva dňa 4.4.2015. Pokiaľ veriteľ nepristúpil k výkonu záložného v 3-ročnej premlčacej lehote plynúcej od 10.1.2015 (deň nasledujúci po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru), resp. od 4.4.2015 (deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru), jeho záložné právo sa premlčalo ku dňu 10.1.2018, resp. ku dňu 4.4.2018. Žalobca preukázateľne začal s výkonom záložného práva formou dobrovoľnej dražby dňa 20.6.2018, kedy žalobcom oznámil začatie výkonu záložného práva podľa § 151 I Občianskeho zákonníka na základe úverovej zmluvy č. 41/14 a zmluvy o záložnom práve č. 41/14, obidve uzavreté dňa 3.4.2014 formou dobrovoľnej dražby. Je zrejmé, že ku dňu 20.6.2018 bolo jeho záložné právo premlčané, pretože nebolo vykonané v 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá podľa názoru súdu uplynula tak, ako je vyššie uvedené, ku dňu 10.1.2018, prípadne ku dňu 4.4.2018. V čase premlčania záložného práva bola už premlčaná aj pohľadávka žalobcu, a to v 3-ročnej premlčacej dobe podľa § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka plynúcej od 10.1.2015 (deň nasledujúci po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru), resp. od 4.4.2015 (deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru), ak by dátum predčasnej splatnosti úveru bol sporný. V období nariadeného predbežného opatrenia vo veci sp. zn. 12C/10/2015 uznesením č.k. 12C/10/2015-18 zo dňa 29.1.2015 do právoplatného skončenia predmetnej veci, sa premlčacia doba neprerušila vzhľadom k tomu, že predbežné opatrenie bolo nariadené v konaní, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o určovacej žalobe. Podanie žaloby o určenie nemá žiaden vplyv na začiatok a plynutie premlčacej doby (R14/1978).

30. Súd napriek tomu, že objektívne došlo k premlčaniu záložného práva žalobcu v dôsledku jeho nevykonania v premlčacej dobe, výsledkom čoho je, že nehnuteľnosti, ktoré boli podľa Zmluvy o záložnom práve č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 predmetom zálohu, nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalobcu, súd ich žalobu zamietol s poukazom na cit. ust. § 3 Občianskeho zákonníka, podľa

ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

31. Zmyslom tohto ustanovenia je zamedziť výkonu práva, ktorý síce zodpovedá zákonu, avšak odporuje dobrým mravom, ktoré možno definovať ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 26. 6. 1997, sp. zn. 3 Cdon 69/96). Súdna prax zaujala názor, že postup súdu podľa § 3 ods. 1 OZ má miesto len vo výnimočných situáciách, kedy je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavení niektorého z nich navonok. Korektív dobrých mravov však nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprímerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Dobré mravy netvorí spoločenský normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcim všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého správania a pod. Občiansky zákonník, ani iný predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Teória a súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 24.2.2011 vo veci sp. zn. IV. ÚS 55/2011-19) a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva.

32. Ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre výkon práva vzniesť námietku premlčania a námietka premlčania môže byť v rozpore s dobrými mravmi (nález Ústavného súdu ČR II.ÚS 309/1995 zo dňa 15.1.1997). Pri posudzovaní toho, či uplatnenie námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi, v dôsledku čoho dochádza k zásahu do právnej istoty, súd berie do úvahy aj to, prečo oprávnený svoje právo neuplatnil včas. V prejednávanej veci podľa názoru súdu, je uplatnenie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri posudzovaní výkonu práva žalobcov vzniesť námietku premlčania záložného práva žalobcu zriadeného na základe zmluvy o záložnom práve č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 opodstatnené. Tak, ako bolo uvedené vyššie, žalobca, resp. jeho právny predchodca mohol po prvýkrát pristúpiť k výkonu záložného práva dňa 10.1.2015, t.j. deň nasledujúci po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, resp. v prípade spornosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dňa 4.4.2015, t.j. deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru. Je nepochybné, že konanie o neplatnosť úverovej zmluvy a zmluvy o záložnom práve iniciovali žalobcovia, ktorí dňa 14.1.2015 podali žalobu vo veci samej. Súčasne dňa 19.1.2015 podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd uloží povinnosť žalovanému nenakladať s nehnuteľnosťami zapísanými v KN, na LV č. XX, k.ú. G. X. Y. ako parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 398 m², parc. č. XXX/XX - záhrada o výmere 333 m² a rodinný dom č. súpisné XXX nachádzajúci sa na parc. č. XXX/X, ktoré boli predmetom záložnej zmluvy. Súd uznesením č.k. 12C/10/2015-18 zo dňa 29.1.2015 návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.6.2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/344/2015-33 zo dňa 27.5.2015. Súd vo veci samej o žalobe žalobcov rozhodol rozsudkom č.k. 12C/10/2015-74 zo dňa 20.7.2016, právoplatným dňa 22.6.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 5Co/364/2016-94 zo dňa 15.5.2017 tak, že žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietol. Dôležitá z pohľadu súdu je aj skutočnosť, že žalobcovia veriteľovi z poskytnutého úveru v celkovej sume 10.000,- eur nevrátili ani samotnú istinu. Na splatenie úveru doposiaľ poukázali sumu 1.740 eur, ktorú považovali za spravodlivú, ako konštatoval žalobca v 2. rade vo svojej výpovedi. Až do skončenia súdneho konania o neplatnosť zmlúv, právny predchodca žalobcu nemal vedomosť, s akým výsledkom sa konanie skončí a na základe nariadeného predbežného opatrenia nemohol realizovať výkon záložného práva. Plynutie premlčacej doby záložného práva v časovom intervale od 24.2.2015, t.j. od vykonateľnosti predbežného opatrenia do 22.6.2017, kedy rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil zamietnutie žaloby žalobcov, nadobudlo právoplatnosť, t.j. po dobu 2 rokov, 3 mesiacov a 28 dní, tak právny predchodca žalobcu nemohol žiadnym spôsobom prerušiť a pristúpiť k výkonu záložného práva. Aj v ďalšom súdnom konaní sp. zn. 6Csp/103/2017 žalobcovia v 1. až v 3. rade sa žalobou podanou dňa 22.6.2017, t.j. v deň právoplatnosti predchádzajúceho zamietavého rozsudku súdu, domáhali voči spoločnosti Tatra credit a.s. so sídlom v Piešťanoch a spoločnosti Halpon corporation s.r.o. so sídlom v Českej republike určenia neplatnosti Dodatku k zmluve o úvere č. 41/14 zo dňa 22.9.2014, vyhlásenia spotrebiteľského úveru č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 za bezúročného a bezpoplatkového, vyhlásenia článku X a XI zmluvy o úvere č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 za neplatný a určenia neplatnosti článku XVI, bod 1, písm. b) Zmluvy o úvere č. 41/14 zo dňa 3.4.2014 z dôvodu porušenia spotrebiteľského práva. Aj v tomto konaní podali dňa 22.6.2017 návrh na nariadenie

neodkladného opatrenia. Súd uznesením č.k. 6C/103/2017-40 zo dňa 9.11.2017 návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a spoločnosti Halpon corporation s.r.o. nariadil zdržať sa výkonu záložného práva na základe zmluvy o záložnom práve č. 41/14 zo dňa 3.4.2014. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 5Co/6/2018-76 zo dňa 7.2.2018 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V období od nariadenia neodkladného opatrenia zo dňa 9.11.2017 do rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 7.2.2018, t.j. po dobu 3 mesiacov veriteľ nemohol pristúpiť k výkonu záložného práva, v dôsledku čoho uplynuli z premlčacej doby ďalšie 3 mesiace.

33. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že právny predchodca žalobcu a neskôr žalobca z dôvodov spôsobených žalobcami neuplatnili záložné právo voči nim včas. Je zrejmé, že napriek značnej sume, ktorá bola žalobcom poskytnutá (10.000,- eur), títo si svoj záväzok poskytnuté finančné prostriedky zaplatiť riadne a včas nesplnili a zaplatili len sumu 1.740,- eur. Bezprostredne po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dňa 9.1.2015 a krátko pred konečnou splatnosťou úveru dňa 3.4.2015 podali dňa 14.1.2015 žalobu o neplatnosť úverovej zmluvy a zmluvy o záložnom práve, v ktorej neboli úspešní. Súdne konanie trvalo 2 roky a 5 mesiacov.

34. Uplatnenie námietky premlčania zásadne neodporuje dobrým mravom, avšak môžu nastať situácie, keď uplatnenie námietky premlčania je prejavom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 309/95 a sp. zn. I.ÚS 643/04). S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd námietku premlčania vznesenú žalobcami nepovažoval za dôvodnú pre rozpor s dobrými mravmi, na základe čoho ich žalobu zamietol.

35. Existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcovia podľa názoru súdu preukázali. Naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalobcu na základe záložnej zmluvy č. 41/14 uzavretej dňa 3.4.2014 je daný v tom, že bez takého určenia by bolo právne postavenie žalobcov vo vzťahu k založeným nehnuteľnostiam neisté, nakoľko iným spôsobom ako určovacou žalobou a vyhovujúcim súdnym rozhodnutím nie je možné dosiahnuť výmaz záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam ako ťarchy evidovanej v katastri nehnuteľností okrem prípadu, že dôjde k výkonu záložného práva veriteľom, proti čomu sa však žalobcovia bránili.

36. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol vo veci úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške, 100%. Neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov konania nevznikol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.